

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

**Βρυξέλλες, 13 Δεκεμβρίου 2005
(OR. en)**

15744/05

**ASIM 66
RELEX 761**

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

της : Προεδρίας
προς : το Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ. : 15582/05 ASIM 64 RELEX 747

Θέμα : Παγκόσμια προσέγγιση της μετανάστευσης
Δράσεις προτεραιότητας εστιαζόμενες στην Αφρική και τη Μεσόγειο

1. Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων, στη άτυπη σύνοδο κορυφής του Hampton Court στις 27 Οκτωβρίου 2005, ζήτησαν να υποβληθεί έγγραφο για την μετανάστευση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.
2. Στη σύνοδο του Συμβουλίου «Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις», την 1η Δεκεμβρίου 2005, η Επιτροπή παρουσίασε ανακοίνωση με τίτλο «Δράσεις προτεραιότητας για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της μετανάστευσης: πρώτες ενέργειες μετά τη σύνοδο του Hampton Court» (έγγρ. 15204/05) και ακολούθησε μια πρώτη ανταλλαγή απόψεων προκειμένου να εκπονηθεί έγγραφο για τις «δράσεις προτεραιότητας». Το Συμβούλιο «Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις» ανέθεσε στην Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων να συνεχίσει τις εργασίες σχετικά με το έγγραφο αυτό, λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική συζήτηση.

3. Το θέμα εξετάστηκε περαιτέρω κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου «Γενικές Υποθέσεις και Εξωτερικές Σχέσεις», στις 12 Δεκεμβρίου 2005, και το κείμενο που προέκυψε από τη συζήτηση εκείνη παρατίθεται στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος. Το Συμβούλιο «Γενικές Υποθέσεις και Εξωτερικές Σχέσεις» συμφώνησε ότι θα υποβάλει το έγγραφο στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προς έγκριση, υπό την προϋπόθεση ότι το μέρος που αφορά τη χρηματοδότηση θα οριστικοποιηθεί βάσει του αποτελέσματος της ευρύτερης συζήτησης για τις δημοσιονομικές προοπτικές.
-

Παγκόσμια προσέγγιση της μετανάστευσης
Δράσεις προτεραιότητας εστιαζόμενες στην Αφρική και τη Μεσόγειο

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την ανακοίνωση της Επιτροπής της 30ής Νοεμβρίου 2005 με τίτλο *Δράσεις προτεραιότητας για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της μετανάστευσης πρώτες ενέργειες μετά τη σύνοδο του Hampton Court*.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, με βάση τη στρατηγική της ΕΕ για την Αφρική και τη Στρατηγική για την εξωτερική διάσταση του τομέα Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, καθώς και τα πρόσφατα γεγονότα στην περιοχή της Μεσογείου, συμφωνεί να αναληφθούν δράσεις προτεραιότητας εστιαζόμενες στις χώρες της Αφρικής και της Μεσογείου.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφωνεί ότι επείγει να αναληφθούν βραχυπρόθεσμα εκτενείς και συγκεκριμένες δράσεις, στα πλαίσια του συντελούμενου έργου προκειμένου η μετανάστευση να αποβεί προς όφελος όλων των αφορώμενων χωρών. Πρέπει να αναληφθεί δράση για να μειωθούν τα ρεύματα παράνομης μετανάστευσης και οι απώλειες ανθρώπινων ζώων, να εξασφαλιστεί η ασφαλής επιστροφή των παράνομων μεταναστών, να προωθηθούν βιώσιμες λύσεις για τους πρόσφυγες και να δημιουργηθούν οι ικανότητες για μια καλύτερη διαχείριση της μετανάστευσης, μεγιστοποιώντας επίσης τα οφέλη που όλοι οι εταίροι μπορούν να αποκομίσουν από τη νόμιμη μετανάστευση, ενώ παράλληλα θα γίνονται πλήρως σεβαστά τα ανθρώπινα δικαιώματα και το δικαίωμα του ατόμου να ζητεί άσυλο. Οι άμεσες δράσεις που εκτίθενται κατωτέρω αποτελούν μέρος ενός εκτενέστερου θεματολογίου για την ανάπτυξη των σχέσεων μεταξύ ΕΕ και των χωρών της Αφρικής και της Μεσογείου μέσω μιας πραγματικής εταιρικής σχέσης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει επίσης την ικανοποίησή του για το διάλογο και τη συνεργασία που τα κράτη μέλη εφαρμόζουν συμπληρωματικά στον τομέα αυτό.

Επίσης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει την ανάγκη μιας ολοκληρωμένης και παγκόσμιας προσέγγισης για ορισμένες από τις προτεινόμενες δράσεις προτεραιότητας, όπως είναι οι πρωτοβουλίες για τα δρομολόγια της μετανάστευσης και την ασφάλεια στη θάλασσα, οι οποίες αφορούν τόσο τις χώρες της Μεσογείου όσο και ορισμένες χώρες της Αφρικής.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, υπό το φως της ανακοίνωσης της Επιτροπής, προσυπογράφει τις ακόλουθες δράσεις και καλεί το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη να συνεργαστούν στενά με την Επιτροπή για να εφαρμοστούν οι δράσεις αυτές κατά το 2006.

Αυξημένη επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ κρατών μελών

- Ζητεί από τον FRONTEX (Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών της ΕΕ):
 - ο να εφαρμόσει μέτρα διαχείρισης των συνόρων στη περιοχή της Μεσογείου, ιδίως κοινές επιχειρήσεις και πιλοτικά σχέδια, το ταχύτερο δυνατό εντός του 2006·
 - ο να υποβάλει, έως το Μάιο του 2006, έκθεση ανάλυσης των κινδύνων σε ό,τι αφορά την Αφρική, με βάση πρόσφατες μελέτες·
 - ο να διενεργήσει, το ταχύτερο δυνατό εντός του 2006, μελέτη σκοπιμότητας για την ενίσχυση της επιτήρησης και του ελέγχου των νοτίων θαλασσιών συνόρων της ΕΕ, ιδίως στη Μεσόγειο Θάλασσα, και τη δημιουργία μεσογειακού δικτύου περιπόλων της ακτοφυλακής στο οποίο θα συμμετέχουν κράτη μέλη της ΕΕ και των χωρών της Βορείου Αφρικής.
- Να διερευνηθεί αν, έως τα τέλη του 2006, είναι τεχνικά εφικτή η δημιουργία ενός συστήματος επιτήρησης το οποίο θα καλύπτει το σύνολο των νοτίων θαλασσιών συνόρων της ΕΕ και της Μεσογείου Θάλασσης. Το σύστημα αυτό θα χρησιμοποιεί τη σύγχρονη τεχνολογία και θα έχει ως σκοπό να σώζονται ζωές στη θάλασσα και να παταχθεί η παράνομη μετανάστευση.
- Να δημιουργηθούν, το ταχύτερο δυνατό εντός του 2006, περιφερειακά δίκτυα Αξιοματικών Συνδέσμων για τη Μετανάστευση (ΑΣΜ), με τη συμμετοχή χωρών ή περιφερειών προτεραιότητας, και να υποβληθούν, έως τον Μάιο του 2006, εκθέσεις για την παράνομη μετανάστευση και την εμπορία ανθρώπων, με τη συνδρομή, οσάκις απαιτείται, των ΑΣΜ που βρίσκονται σε καίριες χώρες.
- Να κατατεθεί, έως την άνοιξη του 2006, πρόταση για τη δημιουργία ομάδων ταχείας αντίδρασης, απαρτιζόμενων από εθνικούς εμπειρογνώμονες, ικανούς να παρέχουν ταχέως τεχνική και επιχειρησιακή συνδρομή σε περιόδους μαζικής συρροής μεταναστών, σύμφωνα με το πρόγραμμα της Χάγης.
- Να εξασφαλιστεί ότι θα δοθεί ουσιαστική συνέχεια στην έκθεση της Παγκόσμιας Επιτροπής Διεθνούς Μετανάστευσης και να προετοιμαστεί ο διάλογος υψηλού επιπέδου των ΗΕ για τη μετανάστευση και την ανάπτυξη, ο οποίος θα ξεκινήσει το Σεπτέμβριο του 2006.
- Να παρουσιαστεί, έως τον Μάρτιο του 2006, ανάλυση των υφισταμένων διεθνών πράξεων για το δίκαιο της θάλασσας, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών πτυχών του δικαίου περί προσφύγων

Διάλογος και συνεργασία με την Αφρική

- Να καταβληθεί προσπάθεια για να καταστεί η μετανάστευση κοινή προτεραιότητα για τον πολιτικό διάλογο μεταξύ ΕΕ και Αφρικανικής Ένωσης, μεταξύ άλλων με τακτικές συναντήσεις υψηλών αξιωματούχων ώστε να προετοιμαστούν οι συζητήσεις της τρόικας των Υπουργών ΕΕ-Αφρικής.
- Να προβλεφθούν εργασίες στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης με αφρικανικές χώρες και περιφερειακές οργανώσεις, όπως είναι η Οικονομική Κοινότητα Δυτικοαφρικανικών Κρατών (ECOWAS), μέσω μιας σειράς φορέων, πρωτοβουλιών και περιφερειακών συναντήσεων, συμπεριλαμβανομένης της Διάσκεψης των Υπουργών ΕΕ-Αφρικής στο Μαρόκο το 2006 και της διάσκεψης για τη μετανάστευση και την ανάπτυξη στις Βρυξέλλες, τον Μάρτιο του 2006.
- Να διερευνηθεί κατά πόσον είναι εφικτή η πρωτοβουλία σχετικά με τους μεταναστευτικούς άξονες για την επιχειρησιακή συνεργασία μεταξύ χωρών καταγωγής, διέλευσης και προορισμού, προκειμένου να αναπτυχθεί μια συγκεκριμένη πρωτοβουλία το 2006.
- Να ενισχυθεί ο διάλογος μέχρι και την άνοιξη του 2006 με βασικά κράτη της Υποσαχάριας Αφρικής, βάσει του άρθρου 13 της Συμφωνίας της Κοτονού, ώστε να καλύψει ευρύ φάσμα τομέων, αρχίζοντας από τη δημιουργία θεσμών και ικανοτήτων καθώς και την ουσιαστική ένταξη των νομίμων μεταναστών έως τα θέματα της επιστροφής και της ουσιαστικής υλοποίησης των υποχρεώσεων επανεισδοχής, ώστε να αρχίσει η συνεργασία προς αμοιβαίο όφελος σε αυτόν τον τομέα.
- Να θεσπιστεί και να υλοποιηθεί ένα περιφερειακό πιλοτικό πρόγραμμα προστασίας από κοινού με την Τανζανία, το συντομότερο δυνατόν εντός του 2006, υπό την εποπτεία μιας διευθύνουσας ομάδας. Να αναπτυχθούν σχέδια για άλλα προγράμματα στην Αφρική βάσει των συμπερασμάτων του πιλοτικού προγράμματος.
- Να πραγματοποιηθεί μελέτη για την καλύτερη κατανόηση των κυρίων αιτίων των μεταναστεύσεων, ώστε να χαραχθούν οι μακροπρόθεσμοι προσανατολισμοί.
- Να αρχίσει το συντομότερο δυνατόν εντός του 2006 τακτικός διάλογος με την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες, ώστε να πραγματοποιηθεί ανταλλαγή εμπειριών και εμπειρογνωμοσύνης κατά τη συνεργασία με τις αφρικανικές χώρες.

- Να αναληφθούν πρωτοβουλίες στις αρχές του 2006 για την προώθηση φθηνότερων και ευκολότερα διαθέσιμων υπηρεσιών μεταφοράς εμβασμάτων, καθώς και να στηριχθούν οι διεξαγόμενες προσπάθειες από τους διεθνείς οργανισμούς για τη συγκέντρωση ακριβέστερων πληροφοριών σχετικά με τις ροές εμβασμάτων· να εξετασθεί η στήριξη των προσπαθειών που καταβάλλονται από τα αφρικανικά κράτη να διευκολύνουν τα μέλη της διασποράς να συμβάλουν στην ανάπτυξη της χώρας καταγωγής τους, συν τοις άλλοις μέσω δράσεων ανάπτυξης από κοινού, καθώς και να ερευνηθούν οι δυνατότητες άμβλυνσης των επιπτώσεων που οφείλονται στην απώλεια δεξιοτήτων σε ευάλωτους τομείς.
- Να διοργανωθούν ενημερωτικές εκστρατείες με στόχο τους εν δυνάμει μετανάστες προκειμένου να τους υποδειχθούν οι κίνδυνοι που συνδέονται με τη λαθρομετανάστευση, και ώστε να ενημερωθούν σχετικά με τους υπάρχοντες νόμιμους διαύλους μετανάστευσης.

Συνεργασία με τις γειτονικές χώρες

- Να πραγματοποιηθεί υπουργική συνάντηση για τη μετανάστευση εντός του 2006 στο πλαίσιο της EUROMED.
- Να προωθηθεί η συμμετοχή των τρίτων χωρών της Μεσογείου στη μελέτη της δυνατότητας υλοποίησης ενός μεσογειακού δικτύου παράκτιων περιπολιών, ενός μεσογειακού συστήματος εποπτείας και, ενδεχομένως, των συνδεδεμένων πιλοτικών προγραμμάτων.
- Να καταστούν διαθέσιμες η πείρα και οι βέλτιστες πρακτικές, ενδεχομένως, από άλλες δομές περιφερειακής συνεργασίας, μεταξύ άλλων από τη συνεργασία στην περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας.
- Να χρησιμοποιηθούν όλα τα διαθέσιμα πλαίσια συνεργασίας με μεσογειακούς εταίρους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που μνημονεύονται κατωτέρω, ώστε να προληφθεί και να καταπολεμηθεί η λαθρομετανάστευση και η εμπορία ανθρώπων, να ενισχυθεί η ικανότητα καλύτερης διαχείρισης της μετανάστευσης και να διερευνηθούν οι καλύτεροι δυνατοί τρόποι για μια βελτιωμένη ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τη νόμιμη μετανάστευση και τις δυνατότητες που προσφέρει η αγορά εργασίας, λόγω χάρη με την ανάπτυξη διαγραμμάτων των προοπτικών μετανάστευσης, και με την ενίσχυση των υποπεριφερειακών πλαισίων.

- Να αναληφθούν εργασίες προτεραιότητας με τις εξής τρεις χώρες:
 - Μαρόκο - υλοποίηση σχεδίων καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων και ολοκλήρωση το συντομότερο δυνατό των διαπραγματεύσεων για τη συμφωνία επανεισδοχής ΕΚ-Μαρόκου,
 - Αλγερία - διεξαγωγή μιας πρώτης συνάντησης στις αρχές του 2006, προκειμένου να συνεχισθεί η συνεργασία βάσει των διατάξεων για τη μετανάστευση της συμφωνίας σύνδεσης ΕΚ-Αλγερίας, και να αρχίσουν οι διαπραγματεύσεις για τη συμφωνία επανεισδοχής το συντομότερο δυνατόν βάσει της εντολής που ανατέθηκε στην Επιτροπή,
 - Λιβύη - ολοκλήρωση των εργασιών ενόψει της έγκρισης, το συντομότερο δυνατόν εντός του 2006, του σχεδίου δράσης ΕΕ-Λιβύη για τη μετανάστευση σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 3ης Ιουλίου 2005 σχετικά με την έναρξη του διαλόγου και της συνεργασίας με τη Λιβύη σε θέματα μετανάστευσης καθώς και υλοποίηση σχεδίων το συντομότερο μετά την έγκριση του εν λόγω σχεδίου δράσης.
- Να εντατικοποιηθεί η έρευνα για τη βελτίωση της κατανόησης και της διαχείρισης των μεταναστευτικών ρευμάτων, ενισχύοντας την μεταναστευτική διάσταση του περιφερειακού προγράμματος JAI I MEDA.
- Να προωθηθεί η ενίσχυση των δεσμών μεταξύ των αφρικανικών βορείως και νοτίως της Σαχάρας στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας σχετικά με τους πιθανούς μεταναστευτικούς άξονες.
- Να συνεχισθεί ο διάλογος και η συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες προκειμένου να βοηθηθούν οι τρίτες χώρες να αναπτύξουν ικανότητες για την προστασία των προσφύγων.
- Να διεξαχθεί διάσκεψη με θέμα «Ο ρόλος της εσωτερικής ασφάλειας στις σχέσεις της ΕΕ με τους γείτονές της» στη Βιέννη το Μάιο του 2006.

[Χρηματοδότηση

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την ενισχυμένη προτεραιότητα που δόθηκε στη μετανάστευση και για την πρόθεση της Επιτροπής να εντατικοποιήσει τη χρηματοδοτική της αρωγή σε περιοχές που αφορούν ή σχετίζονται με τη μετανάστευση στα πλαίσια των σχέσεών της με τρίτες χώρες, μεταξύ άλλων με επιχορήγηση ύψους 3% του Ευρωπαϊκού Μέσου Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης, καθώς και για παρόμοιες προσπάθειες που αφορούν άλλα σχετικά χρηματοδοτικά μέσα, με την προϋπόθεση ότι θα επιτευχθεί συμφωνία για τις δημοσιονομικές προοπτικές. Ισοδύναμες προσπάθειες πρόκειται να εξετασθούν ειδικότερα για τις περιοχές της Υποσαχάριας Αφρικής ώστε να αντιμετωπισθούν τα κύρια αίτια της μετανάστευσης.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει επίσης ότι είναι σημαντικό να διασφαλισθεί ότι θα δοθεί η δέουσα προτεραιότητα στην Αφρική και τη Μεσόγειο για τη χρηματοδότηση δράσεων στο πλαίσιο του προγράμματος AENEAS εντός του 2006, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων για την προώθηση της συνέργειας μεταξύ μετανάστευσης και ανάπτυξης. Πρέπει επίσης να διασφαλισθούν οι κατάλληλοι πόροι για το θεματικό πρόγραμμα συνεργασίας με τρίτες χώρες στους τομείς της μετανάστευσης και του ασύλου σύμφωνα με τις μελλοντικές δημοσιονομικές προοπτικές, με ένα ικανοποιητικώς ευέλικτο μέσο ταχείας εκταμίευσης της χρηματοδότησης σε περιπτώσεις σοβαρής και επείγουσας ανάγκης.]

Υλοποίηση και υποβολή έκθεσης

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία της ταχείας υλοποίησης των μέτρων προτεραιότητας που έχουν ορισθεί και καλεί την Επιτροπή να διοργανώσει συναντήσεις συντονισμού μεταξύ κρατών μελών, FRONTEX, Ύπατης αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες και ενδεχομένως άλλων σχετικών οργανισμών.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να του υποβάλει έκθεση σχετικά με τη πρόοδο που θα σημειωθεί ως τα τέλη του 2006.